

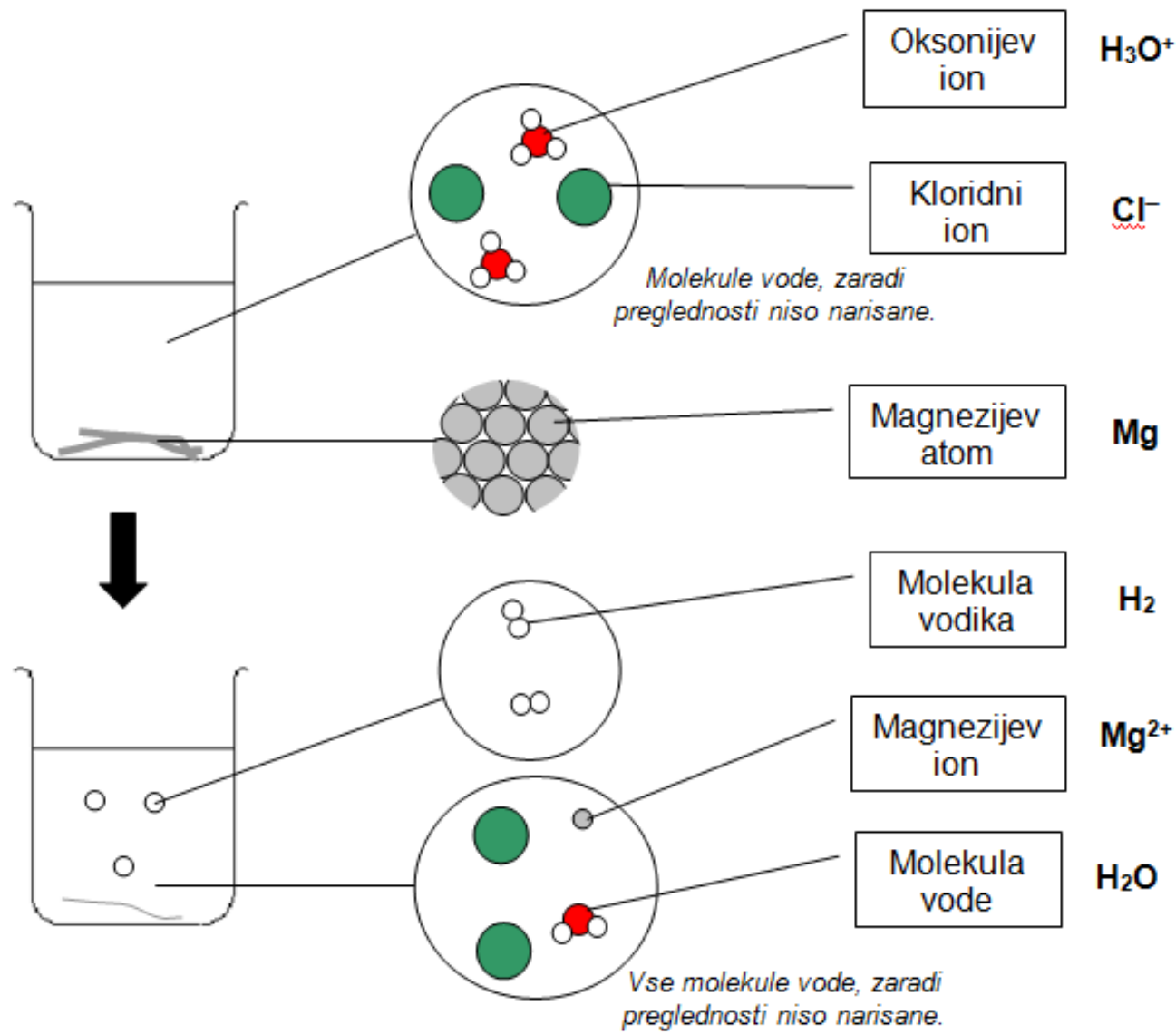

5. POGlavJE: ElektriKa in kemijska reakcije

Redoks reakcije

2

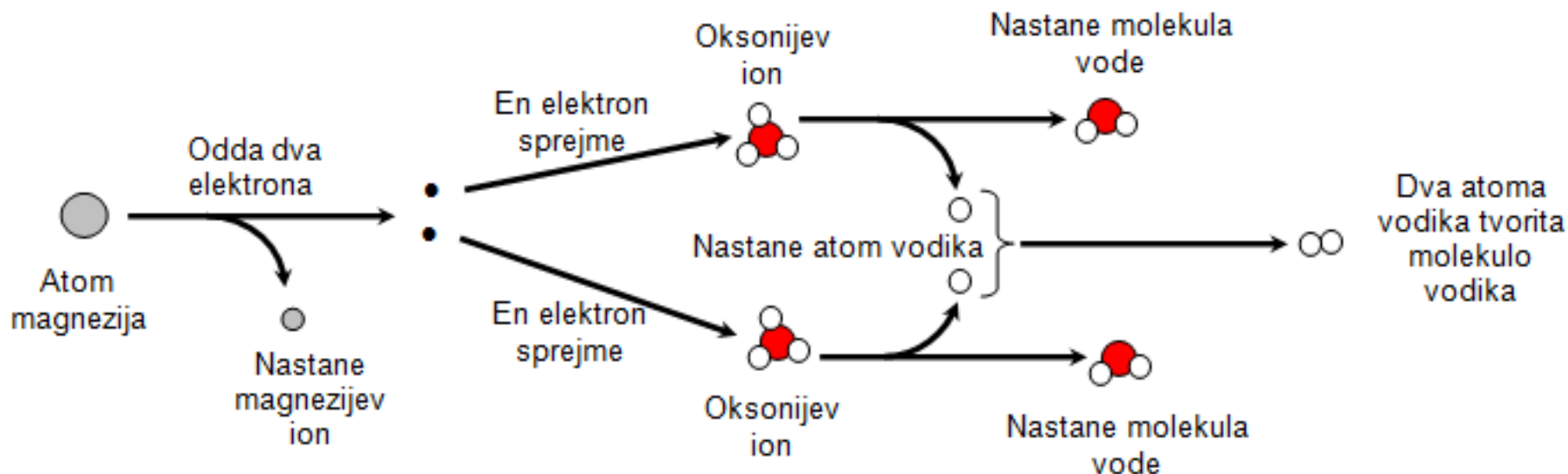
- Reakcija magnezija z razredčeno klorovodikovo kislino.

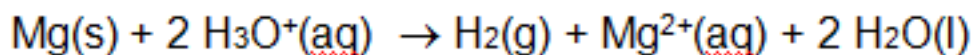
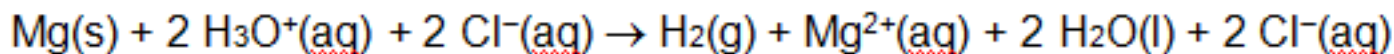
Redoks reakcije

3

- Reakcija magnezija z razredčeno klorovodikovo kislino.

ENAČBA KEMIJSKE REAKCIJE V IONSKI OBLIKI

Naslov eksperimenta: Reakcija bakra in dušikove(V) kisline

4

Namen eksperimenta:

--

Kemikalije	Potrebščine

Skica aparature s potekom dela po stopnjah:

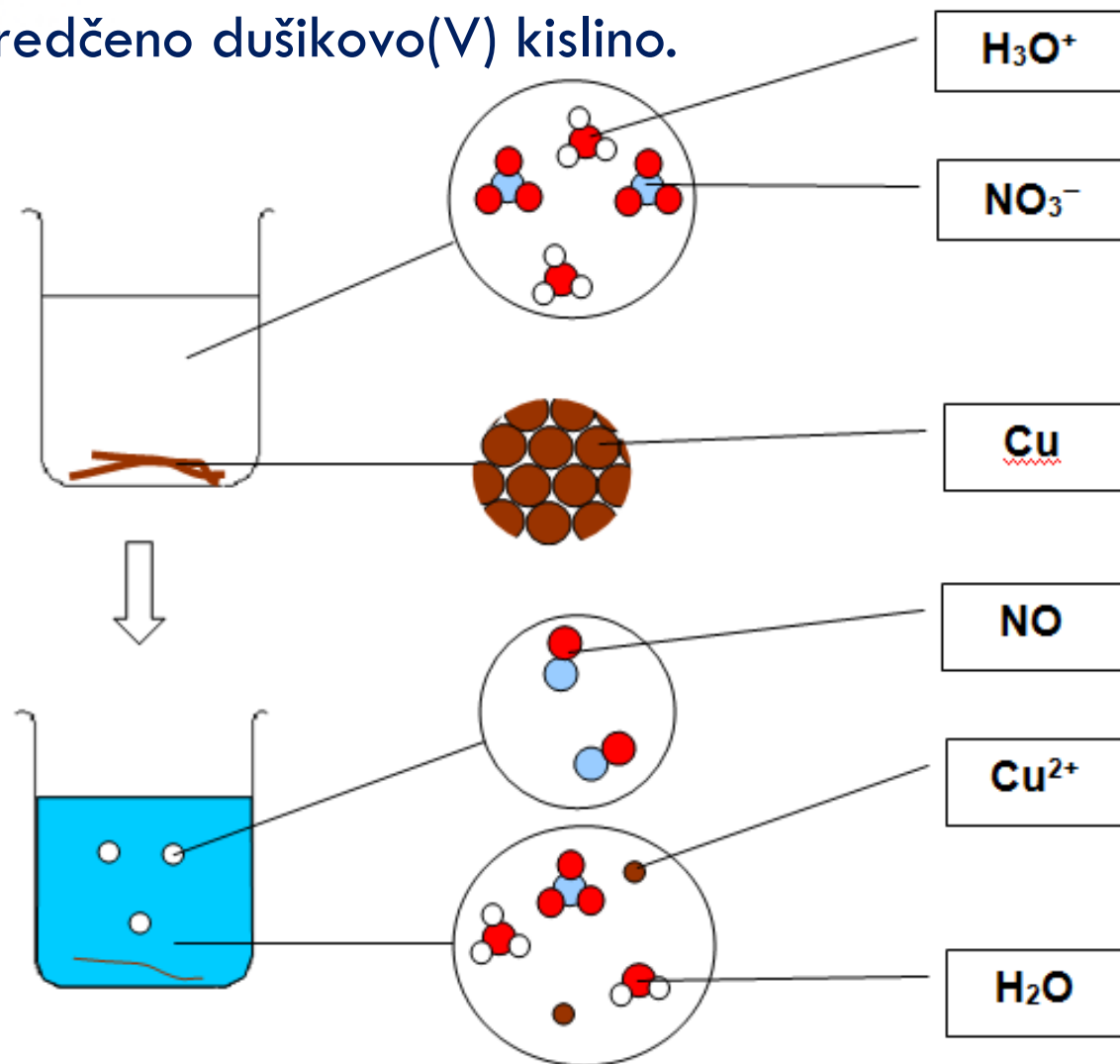
--

Opazanja	Skepi

Redoks reakcije

5

- Reakcija bakra z razredčeno dušikovo(V) kislino.

Redoks reakcije

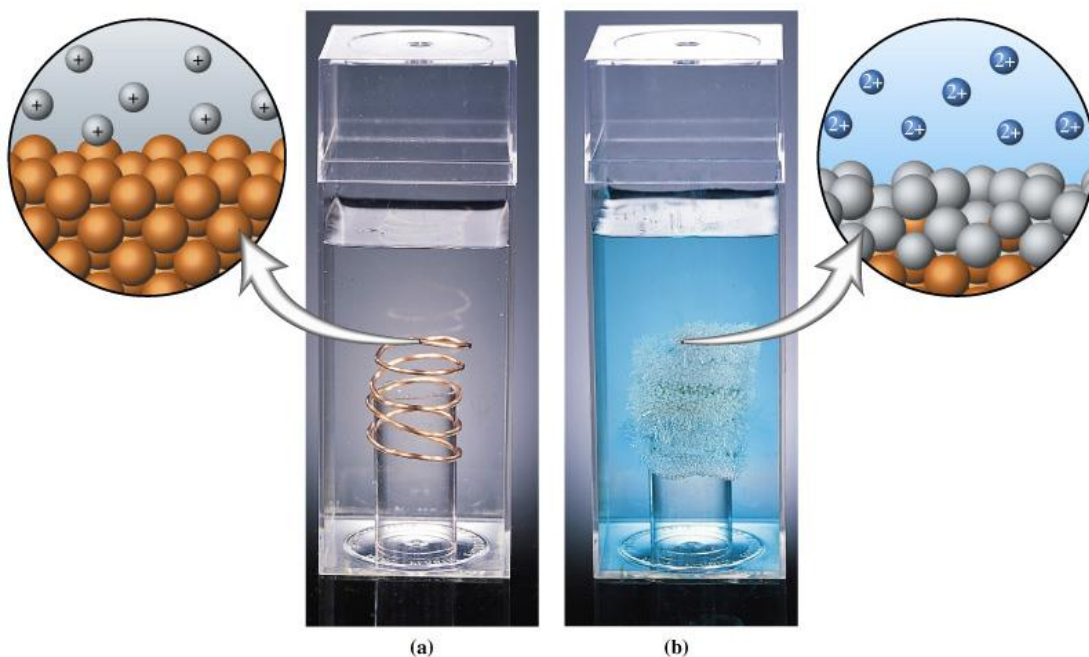
6

- Reakcija bakra z razredčeno dušikovo(V) kislino.
  - ▣ Enačba redoks reakcije

Redoks reakcije

7

Izvedemo poskus:

Bakrov atom odda elektrona dvem srebrovim ionom in ju pri tem reducira; baker je reducent.

Srebrov ion sprejme elektron, pri tem oksidira baker; srebro je oksidant.

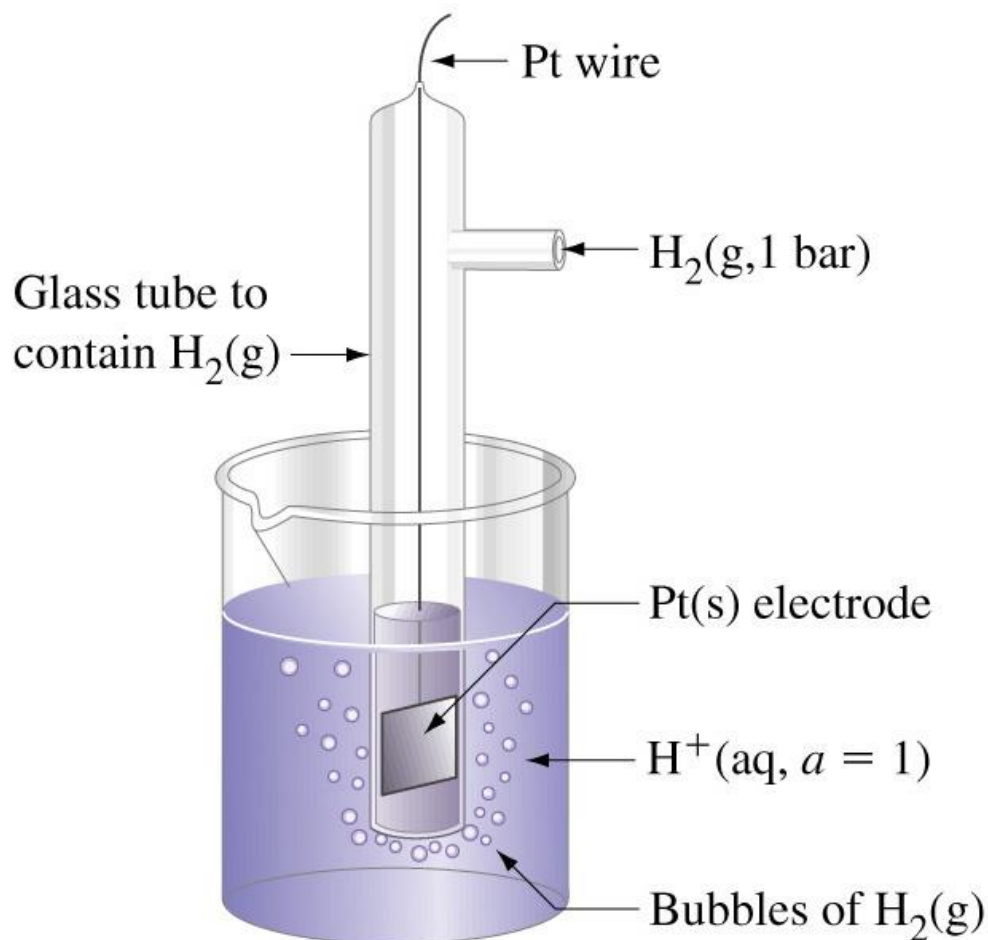

Redoks vrsta

9

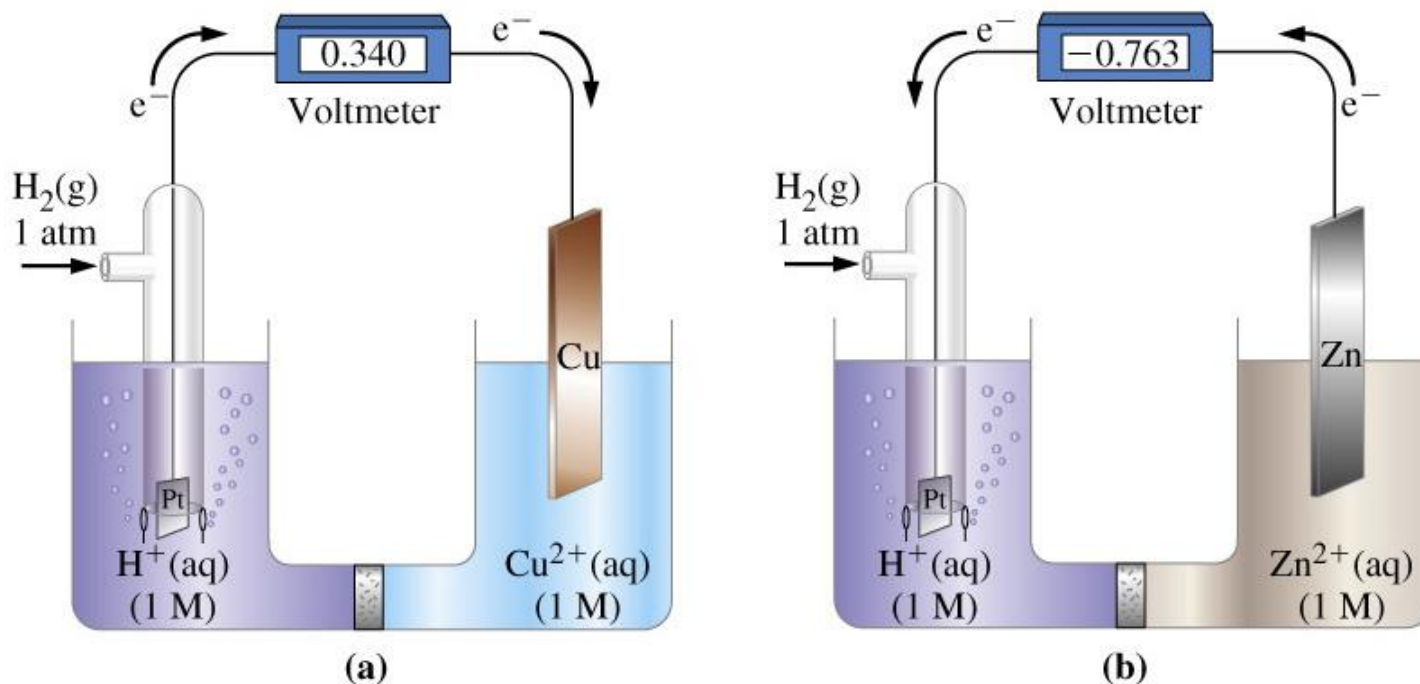
□ Standardni vodikov polčlen

Redoks vrsta

10

- Merjenje ($P = 101,3 \text{ kPa}$; $T = 25 \text{ }^\circ\text{C}$; $c = 1 \text{ mol/L}$) standardnih elektrodnih potencialov bakrovega in cinkovega polčlena

$$E = 0,340 \text{ V} - (-0,763 \text{ V}) = 1,103 \text{ V}$$

Redoks vrsta

- Standardni elektrodni potenciali E° pri 25 °C.

1

Reduction Half-Reaction	E°, V
Acidic solution	
$F_2(g) + 2 e^- \longrightarrow 2 F^-(aq)$	+2.866
$O_3(g) + 2 H^+(aq) + 2 e^- \longrightarrow O_2(g) + H_2O(l)$	+2.075
$S_2O_8^{2-}(aq) + 2 e^- \longrightarrow 2 SO_4^{2-}(aq)$	+2.01
$H_2O_2(aq) + 2 H^+(aq) + 2 e^- \longrightarrow 2 H_2O(l)$	+1.763
$MnO_4^-(aq) + 8 H^+(aq) + 5 e^- \longrightarrow Mn^{2+}(aq) + 4 H_2O(l)$	+1.51
$PbO_2(s) + 4 H^+(aq) + 2 e^- \longrightarrow Pb^{2+}(aq) + 2 H_2O(l)$	+1.455
$Cl_2(g) + 2 e^- \longrightarrow 2 Cl^-(aq)$	+1.358
$Cr_2O_7^{2-}(aq) + 14 H^+(aq) + 6 e^- \longrightarrow 2 Cr^{3+}(aq) + 7 H_2O(l)$	+1.33
$MnO_2(s) + 4 H^+(aq) + 2 e^- \longrightarrow Mn^{2+}(aq) + 2 H_2O(l)$	+1.23
$O_2(g) + 4 H^+(aq) + 4 e^- \longrightarrow 2 H_2O(l)$	+1.229
$2 IO_3^-(aq) + 12 H^+(aq) + 10 e^- \longrightarrow I_2(s) + 6 H_2O(l)$	+1.20
$Br_2(l) + 2 e^- \longrightarrow 2 Br^-(aq)$	+1.065
$NO_3^-(aq) + 4 H^+(aq) + 3 e^- \longrightarrow NO(g) + 2 H_2O(l)$	+0.956
$Ag^+(aq) + e^- \longrightarrow Ag(s)$	+0.800
$Fe^{3+}(aq) + e^- \longrightarrow Fe^{2+}(aq)$	+0.771
$O_2(g) + 2 H^+(aq) + 2 e^- \longrightarrow H_2O_2(aq)$	+0.695
$I_2(s) + 2 e^- \longrightarrow 2 I^-(aq)$	+0.535
$Cu^{2+}(aq) + 2 e^- \longrightarrow Cu(s)$	+0.340
$SO_4^{2-}(aq) + 4 H^+(aq) + 2 e^- \longrightarrow 2 H_2O(l) + SO_2(g)$	+0.17
$Sn^{4+}(aq) + 2 e^- \longrightarrow Sn^{2+}(aq)$	+0.154
$S(s) + 2 H^+(aq) + 2 e^- \longrightarrow H_2S(g)$	+0.14
$2 H^+(aq) + 2 e^- \longrightarrow H_2(g)$	0
$Pb^{2+}(aq) + 2 e^- \longrightarrow Pb(s)$	-0.125
$Sn^{2+}(aq) + 2 e^- \longrightarrow Sn(s)$	-0.137
$Fe^{2+}(aq) + 2 e^- \longrightarrow Fe(s)$	-0.440
$Zn^{2+}(aq) + 2 e^- \longrightarrow Zn(s)$	-0.763
$Al^{3+}(aq) + 3 e^- \longrightarrow Al(s)$	-1.676
$Mg^{2+}(aq) + 2 e^- \longrightarrow Mg(s)$	-2.356
$Na^+(aq) + e^- \longrightarrow Na(s)$	-2.713
$Ca^{2+}(aq) + 2 e^- \longrightarrow Ca(s)$	-2.84
$K^+(aq) + e^- \longrightarrow K(s)$	-2.924
$Li^+(aq) + e^- \longrightarrow Li(s)$	-3.040

Fluor je najmočnejši oksidant.

Oksidanti, pozitiven redoks potencial

Vodik ima po dogovoru redoks potencial nič.

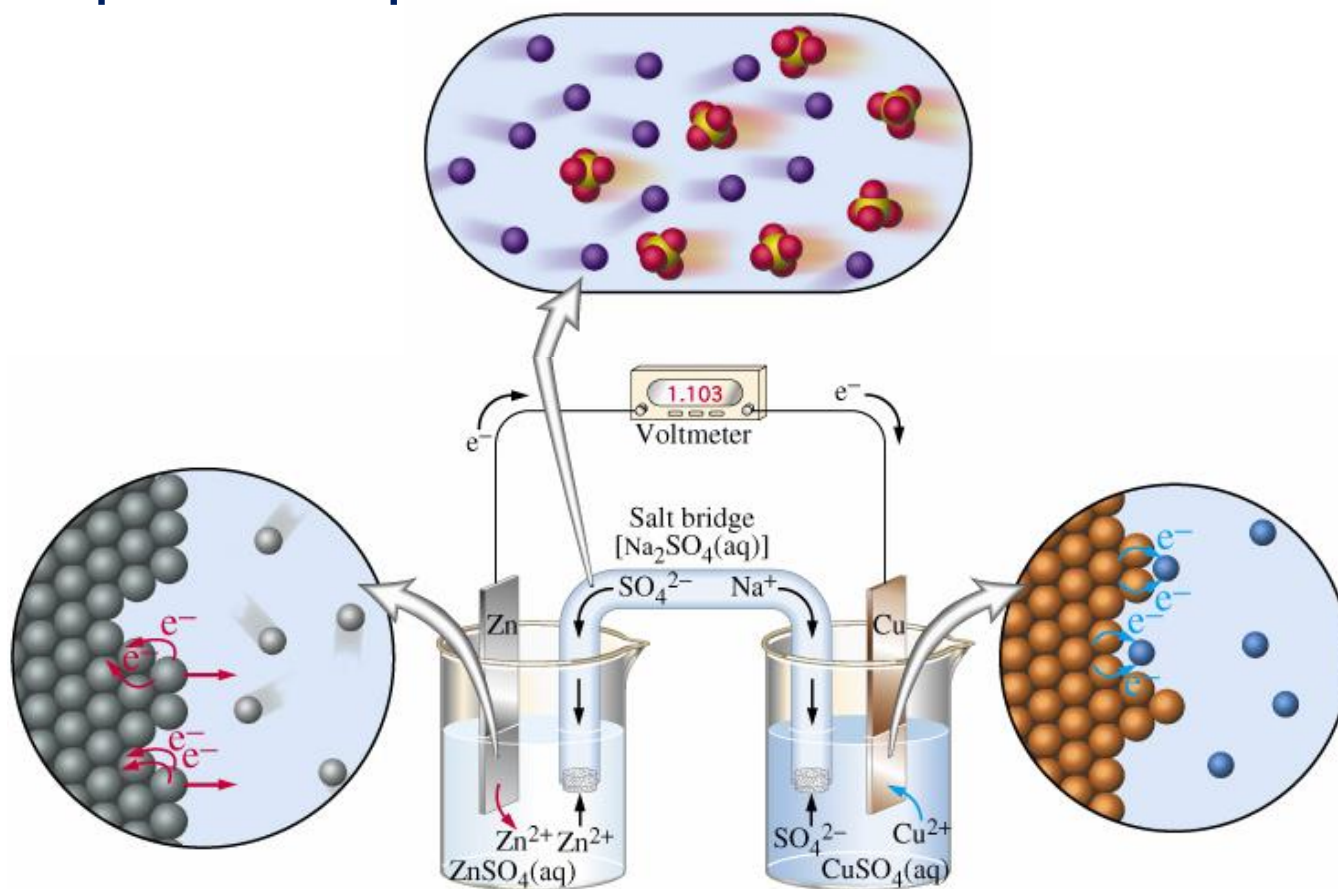
Reducenti, negativen redoks potencial

Litij je najmočnejši reducent.

Galvanski člen

12

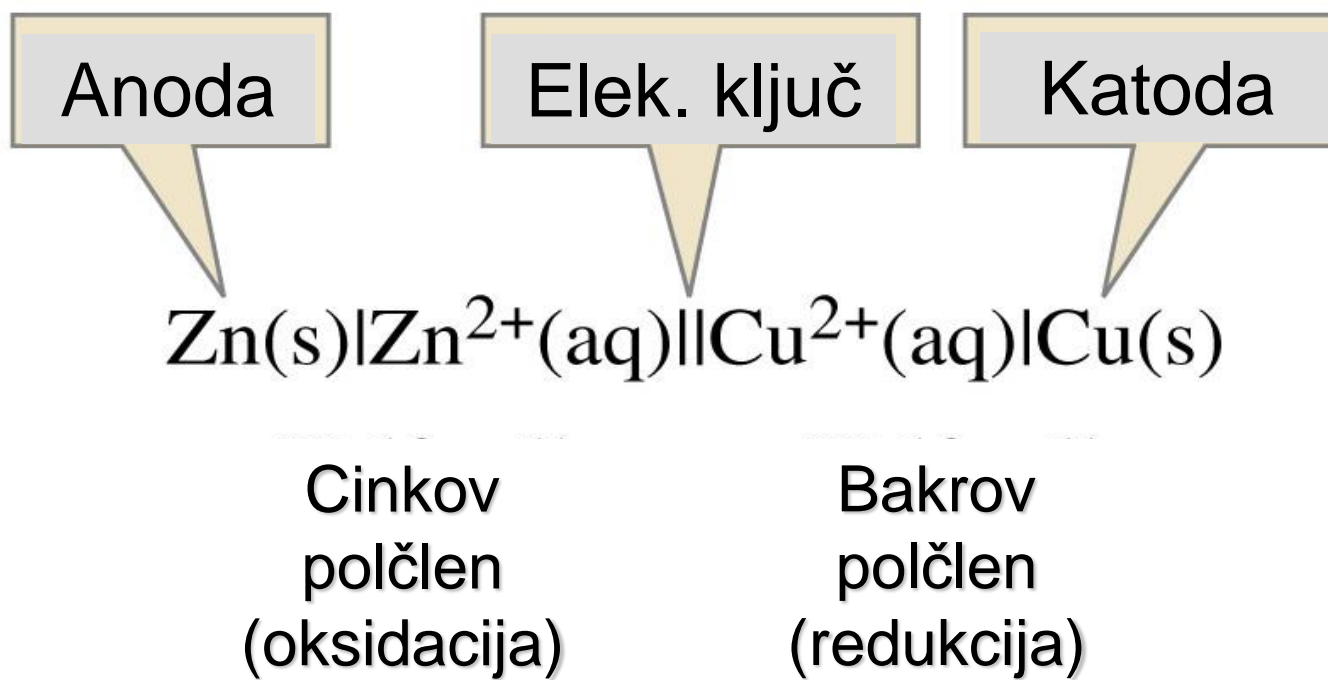
- Danielov člen; sproščanje električne energije pri kemijski reakciji.

Galvanski člen

13

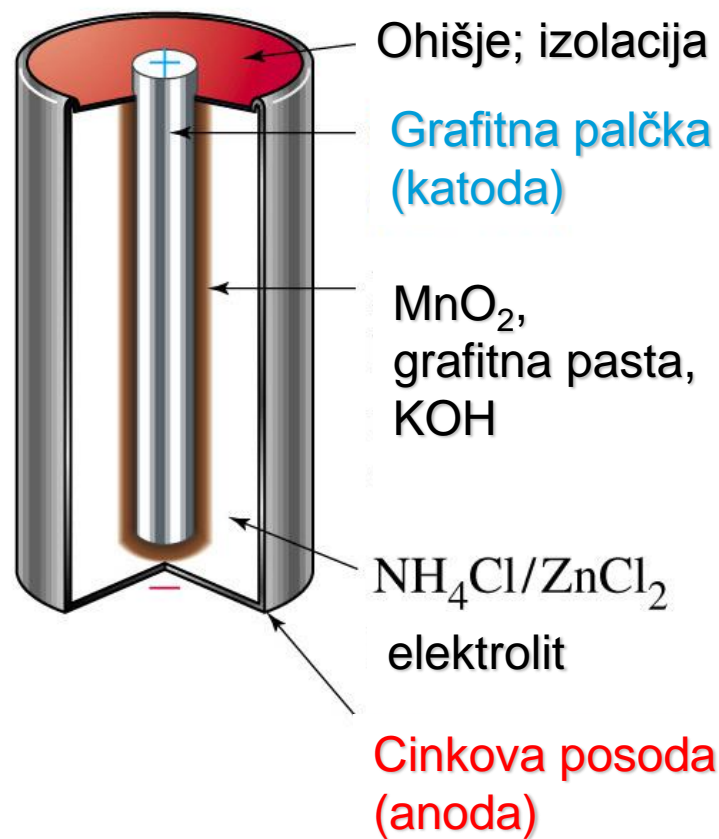
□ Danielov člen

Galvanski člen

14

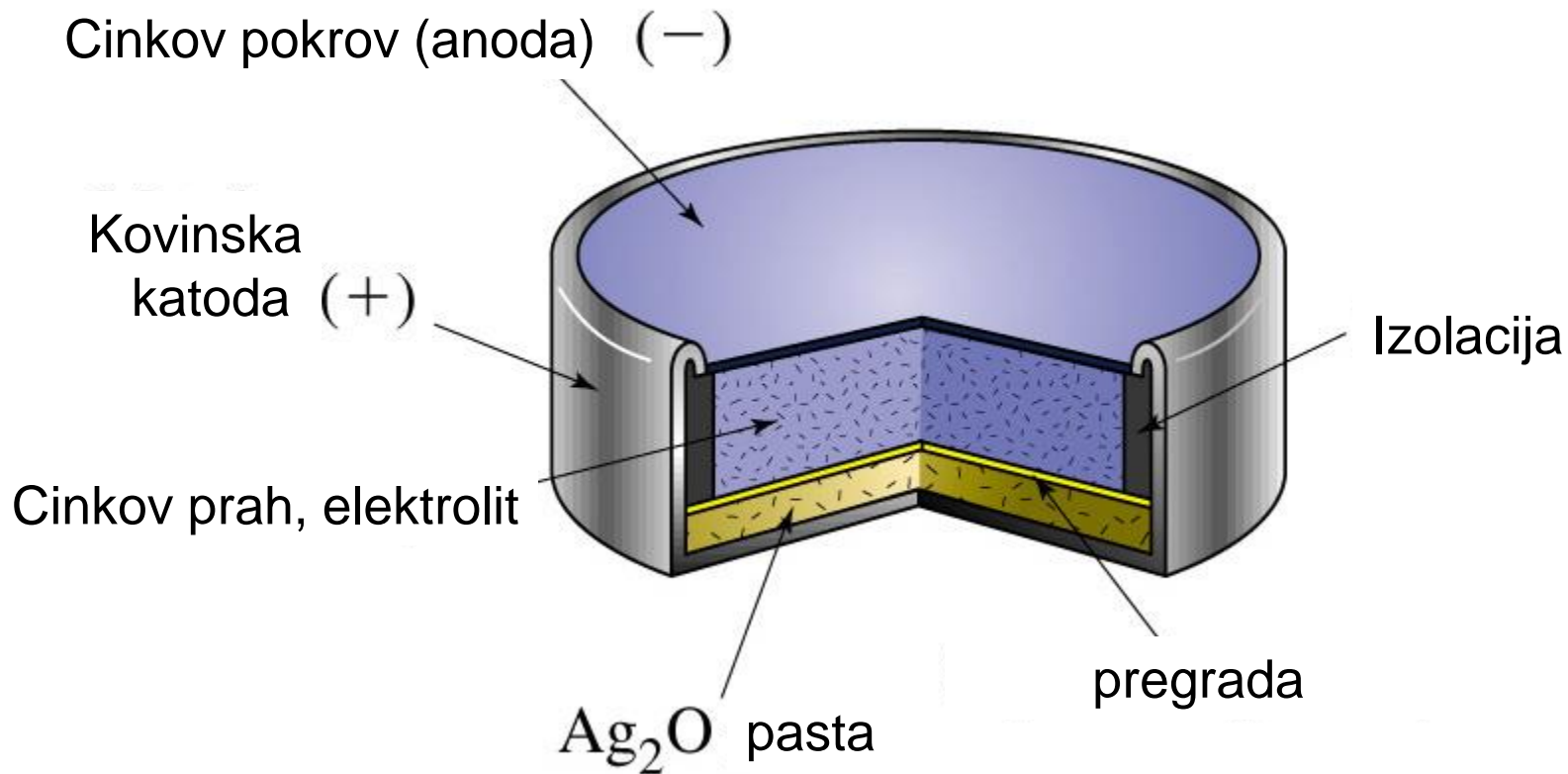
□ Suhi člen

Galvanski člen

15

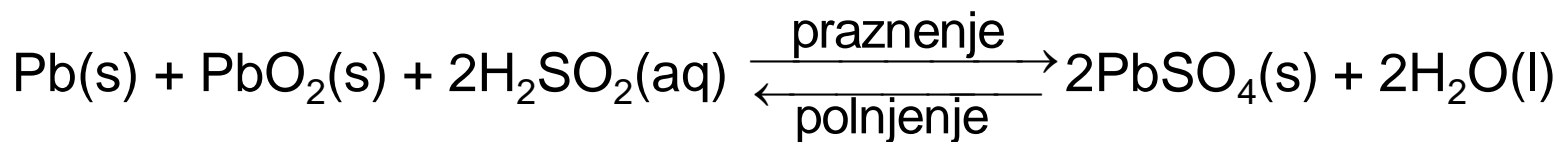
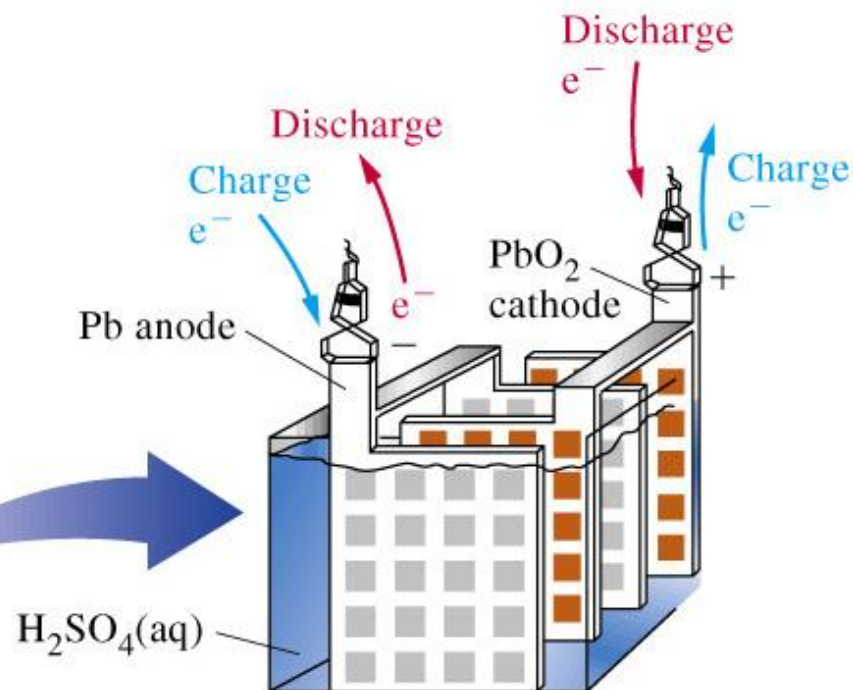
□ Ploščate baterije

Galvanski člen

16

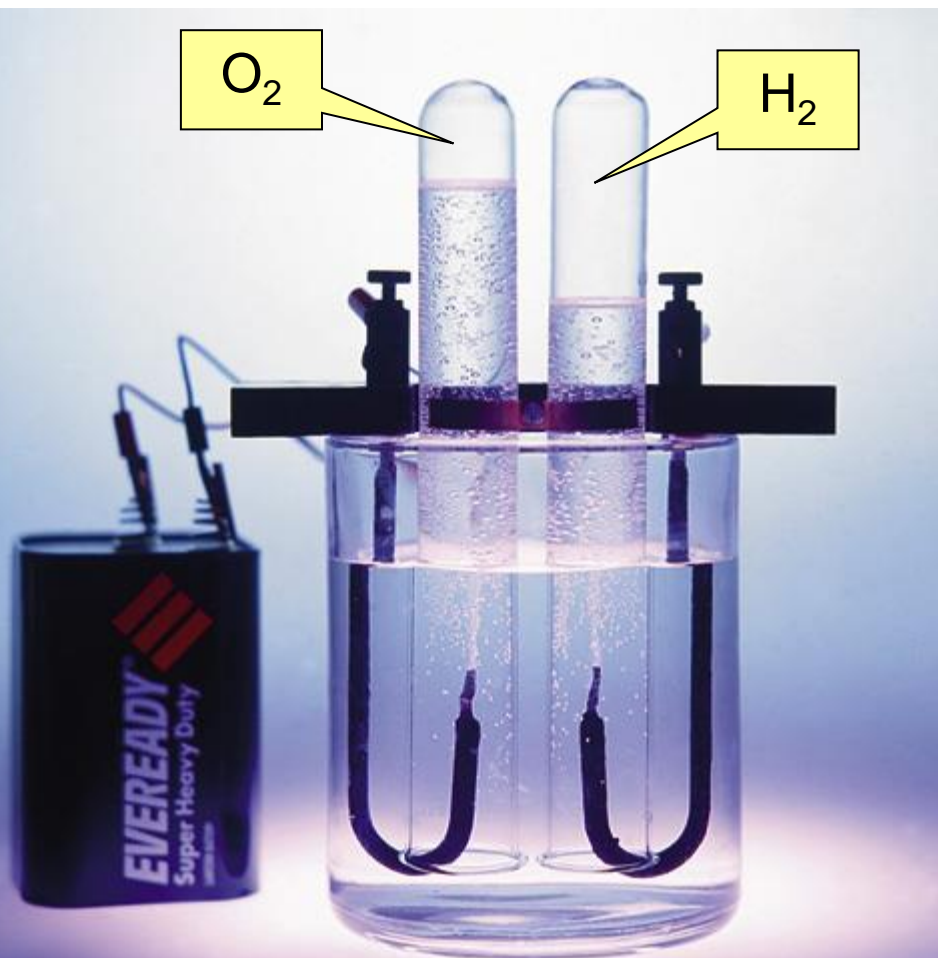
□ Avtomobilski akumulator

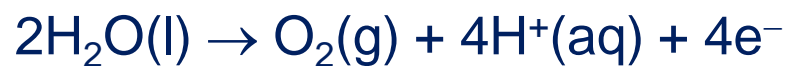
Elektroliza

17

□ Elektroliza vode

Enačba reakcije na anodi:

Enačba reakcije na katodi:

Skupna enačba reakcije:

Naslov eksperimenta: *Elektroliza vodne raztopine natrijevega klorida*

18

Namen eksperimenta:

--

Kemikalije	Potrebščine

Skica aparature s potekom dela po stopnjah:

--

Opazanja	Skepi

Faradayevi zakoni

19

1. Faradayev zakon: Masa snovi, ki se izloči na elektrodi, je sorazmerna s pretečenim nabojem.

$$Q = I \cdot t \quad [As = C; \text{coulomb}]$$

(naboj določimo z merjenjem električnega toka v določenem času)

$F = e \cdot N_A$ (Faradayeva konstanta – naboj elektrona pomnožimo z Avogadrovo konstanto)

$n(e^-) = Q / F$ (naboj Q ustreza določeni množini elektronov)

2. Faradayev zakon: Za nastanek 1 mol snovi je potrebno 1, 2, 3 ... mol elektronov.

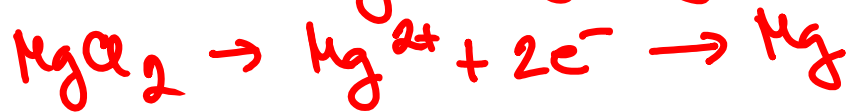
- ▣ Primer: Za izločitev 1 mol cinka iz raztopine potrebujemo 2 mol elektronov.

Michael Faraday
(1791-1867)

Faradayevi zakoni

Skrozi talino magnezijevoga klorida je 3 ure tekel tok 10 A. koliko g magnezija se izloži iz taline?

$$\underline{R = 1,36 \text{ g}}$$

Faradayevi zakoni

Dolik ur mora teči tok 2 jakostj? 1,75 A skozi 350 mL
0,300 M rastopine kadmijevega(II) sulfata(II), da se izloži ves
kadmij? $\text{CdSO}_4 \rightarrow \text{Cd}^{2+} + 2\text{e}^- \rightarrow \text{Cd}^0$ R: 3,2 h

Naslov eksperimenta: Korozija železa

Konec

22

Namen eksperimenta:

--

Kemikalije	Potrebščine

Skica aparature s potekom dela po stopnjah:

--

Opazanja	Skepi

Korozija

23

□ Korozija železa v naravi

